

Schoolplan 2024 - 2027

Hannie Schaftschool

1 Inhoudsopgave

2	Voorwoord.....	3
3	De pedagogische opdracht van de Hannie Schaftschool	4
4	Ijapunten vanuit Kompas 2022-2025 stichting Spaarnesant	5
5	Ontwikkelrichting 2024-2027	6
5.1	De basis	6
5.1.1	Taalonderwijs	6
5.1.2	Leesonderwijs.....	6
5.1.3	Rekenonderwijs.....	6
5.1.4	Formatief handelen.....	7
5.2	Verschil in denkordes	7
5.3	Thematisch werken	7
5.4	Sociaal emotioneel leren	8
5.5	Burgerschapsvorming	8
5.6	Leren door te doen (bevorderen exploratiedrang)	8
5.7	Digitale geletterdheid.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
5.8	Pedagogisch adviseren.....	9
5.9	Samenwerking Opstoom	9
6	Koppeling van de ontwikkelingen aan de ijapunten.....	10
7	Spaarnesant geeft richting en ruimte aan de scholen	11
7.1	Het schoolplan: de basis voor het schoolbeleid.....	11
7.2	Flexibel werken aan de bedoeling van het onderwijs in een veranderende omgeving	11
7.3	Strategische ijapunten als vertrekpunten voor plaatsbepaling en beleid	11
7.4	De positie van het schoolplan in het cyclische beleidsproces	12
7.5	Samengevat: inhoud schoolplan en jaarplan	12
7.6	Beleidscyclus incrementeel/cyclisch werken op schoolniveau.....	12
8	Belangrijke documenten	13

2 Voorwoord

Voor u ligt het schoolplan 2024-2027 van de Hannie Schaftschool te Haarlem. Dit plan schetst een beeld van de koers die de school de komende jaren zal varen.

In aanloop naar dit schoolplan is er met het team een visietraject gelopen. Er is uitgebreid de tijd genomen om met elkaar te kijken naar de school en wat zij nodig heeft voor de toekomst. Aanleiding van dit visietraject was dat de school de afgelopen jaren enorm veranderd is. Het aantal leerlingen is flink toegenomen en er is een grotere diversiteit ontstaan aan sociale en culturele achtergronden. In de praktijk zien we deze verschillen onder andere terug in een grote 'spreiding'. Dit vraagt van de school dat we kinderen op het gehele spectrum een passend aanbod bieden. Van kinderen die behoefte hebben aan veel oefentijd en kleine leerstapjes tot aan kinderen die na een korte uitleg versneld door de stof heen kunnen en alles daar tussenin. In de praktijk lopen we er tegenaan dat we dit niet goed rond krijgen binnen de organisatie zoals hij nu is. Alle gesprekken rondom de visie hebben geleid tot vier pijlers. Pijlers die als onderlegger zullen dienen voor alles wat we doen. Dát is waar we het om- en voor doen, dát is onze pedagogische opdracht.

De basis van dit schoolplan wordt gevormd door twee zaken. Enerzijds zijn er de vier pijlers die uit het visietraject zijn ontstaan. Anderzijds is er een aantal ijkpunten uit het Kompas 2022-2025 van stichting Spaarnesant, de organisatie waar de Hannie Schaftschool toe behoort. Deze ijkpunten zijn leidend binnen de stichting en beogen een verbetering van het onderwijs op al haar scholen. Iedere school maakt zelf keuzes in hoe ze werken aan de ijkpunten.

Het schoolplan als geheel dient, net als het Kompas 2022-2025 van stichting Spaarnesant, gezien te worden als richtinggevend. Geen volledig uitgedacht, vastliggend plan van aanpak, maar wél een kader waarbinnen we als team onderzoeken wat passend is bij de school en de steeds veranderende wereld om ons heen. De vier pijlers; onze pedagogische opdracht, dienen hier als ware ze een meetlat waar steeds weer aan afgemeten wordt of we op de goede weg zijn.

Het schoolplan is zo opgebouwd dat we starten met een definiering van de vier pijlers, de pedagogische opdracht van de school. Vervolgens worden de ijkpunten vanuit het Kompas van stichting Spaarnesant toegelicht. Na deze introductie worden de ontwikkelpunten van de school toegelicht. Een grofmazige weergave van de ontwikkelrichting van de school. In hoofdstuk zes worden de ontwikkelpunten gekoppeld aan de ijkpunten van Spaarnesant. Ook wordt daar een eigen ijkpunt van de Hannie Schaftschool gededuceerd.

In de twee laatste hoofdstukken van dit plan staat een korte toelichting vanuit stichting Spaarnesant waarbij de verbinding tussen pedagogische opdracht, ijkpunten, schoolplan en de beleidscyclus gelegd wordt. Er wordt geëindigd met een overzicht van belangrijke documenten.

NB: We realiseren ons dat er in dit plan te veel ontwikkelpunten beschreven staan om binnen de vier jaren die dit plan beslaan te kunnen verwezenlijken. Dit omdat we graag volledig willen zijn. In de praktijk zullen we moeten prioriteren. Dit doen we binnen de jaarplannen.

3 De pedagogische opdracht van de Hannie Schaftschool

De pedagogische opdracht van de school laat zich vangen in onze vier pijlers. Deze pijlers zijn het resultaat van uitvoerige gesprekken binnen het team. Ook ouders zijn betrokken bij de totstandkoming van deze woorden. Een gezamenlijke zoektocht naar wat ons drijft en hoe we de toekomst voor ons zien. Het zijn woorden waarvan we geloven dat ze gezamenlijk een waardevol kompas vormen. Ze helpen ons koers te bepalen en te houden om zo te werken vanuit de Bedoeling. Als team hebben we gezocht naar een passende definiering van de vier woorden:

“**Betrokken** kinderen herken je meteen. Ze zitten op het puntje van hun stoel. Je ziet het in hun ogen. Deze kinderen barsten van het enthousiasme. Ze hebben weinig aanmoediging nodig om aan de slag te gaan en zijn geconcentreerd omdat hun motivatie van binnenuit komt. Leerkrachten zorgen ervoor dat kinderen zo ‘aan’ gezet worden door steeds weer te zoeken naar opdrachten die echt betekenis hebben voor de kinderen. Zo ontdekken de kinderen steeds meer van de wereld om zich heen.”

“Kinderen zijn van nature enorm nieuwsgierig. Die drang om nieuwe dingen te leren en te ervaren benutten we op school. Wij geven ruimte aan kinderen om dingen zelf te **ontdekken** omdat we geloven dat dat de kinderen enorm motiveert. Er valt zo veel te ontdekken! Dingen van vroeger of juist over de toekomst, maar ook ontdekken wie je zelf bent, wat je leuk vindt en wat jouw talenten zijn. Of wat je juist niet of nog niet zo goed kan natuurlijk, want bij ‘ontdekken’ hoort ook dat je soms fouten maakt. Vallen en opstaan. Daar leer je van!”

“Op de Hannie Schaftschool vinden we het belangrijk dat we elkaar goed kennen en in verbinding staan met elkaar. Die verbinding geeft vertrouwen dat je wordt gezien en gehoord. **Oog voor elkaar!** Oog voor wie de ander is en voor wat de ander nodig heeft om een volgende stap te kunnen zetten. Die stap kan voor iedereen weer anders zijn. Als dat wat extra’s van ons vraagt doen we dat graag.”

“Weten wat je goed kan en ook wat je (nog) niet zo goed kan. Dat geeft vertrouwen in jezelf! Vertrouwen dat de basis voor **zelfredzaamheid** vormt. Zelfredzame kinderen denken steeds in oplossingen en weten of ze het zelfstandig kunnen of dat ze hulp nodig hebben. Ze kunnen zich daardoor redden in veel verschillende situaties. Bijvoorbeeld op school of in een sociale situatie. Zelfredzame kinderen kennen zichzelf en kunnen daardoor meedenken over wat een volgende stap in hun leerproces zou kunnen zijn. Zelfredzaam ben je niet zomaar. Het is een proces waarbij kinderen zich stap voor stap losmaken en ouders en leerkrachten steeds een beetje loslaten.”

4 IJkpunten vanuit Kompas 2022-2025 stichting Spaarnesant

Strategische ijkpunten als vertrekpunten voor plaatsbepaling en beleid

De basis op orde

Alle scholen van Spaarnesant voldoen aan de wettelijke vereisten ten aanzien van basiskwaliteit.

Kansengelijkheid

Het bestuur en de scholen van Spaarnesant zetten zich in voor kansengelijkheid, vanuit de filosofie dat goed onderwijs de voor kinderen relevante factoren optimaliseert en de irrelevante factoren minimaliseert. De scholen van Spaarnesant bieden daartoe het best mogelijke onderwijs voor de leerlingen aan en het bestuur spant zich gemeentelijk, regionaal en landelijk in voor deze thematiek.

Goed onderwijs voor álle kinderen

Goed onderwijs is passend en inclusief: alle kinderen hebben recht op optimale ontplooiing. Dat vindt zo mogelijk plaats in de setting van regulier onderwijs en als het niet anders kan op uitstekende specialistische onderwijsvoorzieningen. Spaarnesant zet zich ook in voor het zo veel mogelijk integreren van onderwijs, zorg en hulp, vanuit de gedachte één kind, één plan.

Educatief partnerschap

Samenwerken met ouders en een gedeelde verantwoordelijkheid in de driehoek ouders–leerling–school is een belangrijke ontwikkelingsrichting voor de scholen van Spaarnesant. Scholen vormen samen met de ouders en de leerlingen een pedagogische gemeenschap, waarin waarden worden gedeeld en gemeenschappelijkheid voor individueel belang gaat.

5 Ontwikkelrichting 2024-2027

Met de pedagogische opdracht ,ofwel de vier pijlers, als basis kijken we met het team naar de school in haar volle breedte. Hoe laten deze vier woorden zich vertalen naar de praktijk? Aan welke knoppen gaan we draaien om onze pedagogische opdracht te verwezenlijken? Er blijkt een veelvoud aan ontwikkelwensen te passen bij onze visie op de toekomst.....

5.1 De basis

Vanaf 2010 heeft het basisonderwijs de verplichting om alle kinderen op het gebied van taal en rekenen de referentieniveaus te laten behalen. Daarbij geldt dat het minimumniveau voor het basisonderwijs het niveau 1F is en dat het streefniveau voor taal 2F, en voor rekenen 1S is. (De streefniveaus moeten wel aangeboden worden, maar zijn niet voor alle kinderen haalbaar.) Nu is het lastige dat de (verplichte) toetsen die de overheid voorschrijft eigenlijk niet in staat zijn om de hogere-orde vaardigheden (zoals schrijven en spreken voor taal en redeneren voor rekenen) te meten. Daarom zijn programma's wat minder op deze (veel belangrijkere) vaardigheden ingericht.

De komende jaren zullen we op de Hannie Schaftschool ons onderwijs zo inrichten dat we in de volle breedte, dat wil zeggen voor alle kerndoelen voor taal en rekenen, de referentieniveaus borgen. Hierbij willen we een gedegen formatief evaluatie instrument gebruiken. Zo kunnen we bepalen bij welke stap kinderen op de verschillende referentieniveaus zijn en wat een passende vervolgstap is. We hebben het dan niet langer over een summatieve toets als beoordelingsinstrument, maar over een middel dat past binnen een formatieve aanpak. Te denken valt aan een portfolio waarbij kind, ouder en leerkracht allen een actieve rol spelen. Gezamenlijk dragen zij zorg over de cyclus van doelstelling, uitvoering en evaluatie. Deze ambitie heeft effect op alle basisvakken en vraagt een overkoepelende aanpak; formatief handelen.

5.1.1 Taalonderwijs

Om alle kerndoelen voor taal aan te kunnen bieden zullen we minder afhankelijk van de methode moeten worden, maar de kerndoelen als startpunt van onze lessen moeten gaan zien. Doelen die in de huidige methoden en toetsen minder aan de orde komen, zoals schrijf- en spreekvaardigheid ,zullen daardoor een grotere plek innemen. Er ligt hierbij een mooie kans in het verbinden van leerdoelen aan een thema, bijvoorbeeld de thema's van de WO methode Blink.

5.1.2 Leesonderwijs

De technische leesaanpak moet beter aansluiten bij de grote spreiding die de school kent. We onderzoeken hiertoe of een kant en klare methode passend is bij onze onderwijspraktijk of dat we het leesonderwijs op een andere manier aan zullen moeten vliegen. Daarnaast zullen we ook onderzoeken welke organisatievorm helpend is om alle kinderen op het juiste niveau te kunnen bedienen.

Begrijpend lezen wordt door kinderen veelal als 'saai' ervaren. Dit doet het leesplezier, de leesmotivatie, en daaraan verbonden de kwaliteit van het leesbegrip, geen goed. De komende jaren zullen we primair sturen op een hoge leesmotivatie om zo het leesbegrip te versterken. Kinderen vinden lezen weer leuk!

5.1.3 Rekenonderwijs

Ook binnen het rekenonderwijs is het van belang om alle kerndoelen afdoende aan te bieden. We onderzoeken hoe de projectlessen kunnen bijdragen aan het toepassen van rekenvaardigheden binnen een betekenisvolle context. Ook willen we een schoolbreed gedragen visie op hoe we omgaan met zaken als automatiseren en de verhouding tussen digitaal werken op de Snappet en het praktisch inoefenen en toepassen van rekenvaardigheden (bijv. met behulp van ontwikkelmaterialen).

5.1.4 Formatief handelen

Leren is een doorlopend proces waarbij kinderen fouten mogen maken. Ze ontvangen feedback (of geven deze aan zichzelf) om zo, vanuit die reflectie, de vervolgstap te kunnen zetten. In die context zal 'toetsen' een andere betekenis krijgen. Van een summatief 'oordeel' naar een formatieve aanpak waarbij het leerproces inzichtelijk wordt gemaakt. De inzet van een portfolio waar kind, ouder en leerkracht een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor dragen is hier helpend in.

5.2 Verschil in denkordes

De Hannie Schaftschool kent een grote spreiding. Van oudsher heeft de Hannie Schaftschool veel expertise op gebied van kinderen die wat meer tijd nodig hebben om zich de leerstof eigen te maken (de groene helden). Voor kinderen die daarbovenop meer nodig hebben, intern ook wel de donkergroene helden genoemd, hebben we RT. Indien nodig krijgen kinderen een eigen leerlijn (OPP). We zullen het aanbod voor praktisch ingestelde kinderen (de donkergroene helden) versterken door stagemogelijkheden te bieden. Bijvoorbeeld bij het kinderdagverblijf binnen het gebouw of bij de huismeester. Op die manier kunnen zij hun praktische talenten onderzoeken en ontdekken.

Het niveau van de basisgroep (de blauwe helden) is de afgelopen jaren veranderd. Veel leerlingen doorlopen de basisleerstof vanuit de methode in een flink tempo en hebben behoefte aan verdieping. Het huidige basisaanbod voldoet voor hen dus niet altijd afdoende. Dit betekent dat we het niveau van het basisaanbod zullen moeten herdefinieren.

Er liggen nog ontwikkelkansen voor het aanbod aan kinderen die opvallend snel door de stof heen gaan (de paarse helden). Deze groep is de afgelopen jaren aanzienlijk gegroeid. De komende jaren zal het aanbod binnen de klas waarbij een hoge denkorde aangesproken wordt stevig neergezet worden.

Kinderen die zich laten omschrijven als (hoog)begaafd (intern vaak benoemd als de diep paarse helden) kunnen al profiteren van het aanbod binnen de 'RT leren leren' waarbij geen cognitieve leerdoelen centraal staan, maar waar de aanpak zich meer richt op executieve vaardigheden en mindset. De komende jaren zal deze tak van de RT verder ingebet worden in de organisatie

Het werken met de verschillende denkordes binnen een groep kan organisatorisch soms uitdagend zijn. Er wordt her en der in de school om die reden groepsdoorbroken gewerkt. Deze (en wellicht andere) organisatievormen zullen we verder onderzoeken om zo te komen tot een vorm die de grote diversiteit aan niveaus en onderwijsbehoeften behapbaar maakt.

5.3 Thematisch werken

Leerstof aanbieden middels een thema geeft betekenis mee aan de leerstof en dat zorgt voor een hoge betrokkenheid bij kinderen. Al sinds enkele jaren wordt er in de groepen 3 tot en met 8 gewerkt met de methode Blink; een methode die de vakken geschiedenis, aardrijkskunde en biologie integreert binnen één thema. Bij de kleutergroepen worden vrijwel alle vakken vanuit een thema aangeboden.

De komende jaren zullen we het thematisch werken verder uitbreiden. Als team zullen we onderzoeken welke leerdoelen van andere vakgebieden zich goed lenen voor een aanbod binnen een thema.

Belangrijk kenmerk van het thematisch onderwijs is dat de leerstof betekenisvol is voor de kinderen. Daarbij zal de inrichting van ontdekhoeken een belangrijke rol spelen; een plek waar de natuurlijke exploratiedrang van kinderen gestimuleerd wordt om de wereld te ontdekken. Om het thematisch onderwijs en zeker ook de ontdekhoeken te kunnen realiseren zal er geïnvesteerd moeten worden in

materialen. Daarnaast zal er voor de realisatie van het thematisch onderwijs schoolbreed afspraken gemaakt moeten worden over het werken met een weektaak.

5.4 Sociaal emotioneel leren

De sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen is minstens zo belangrijk als de ontwikkeling op cognitief gebied. De Hannie Schaftschool is sinds jaar en dag een PBS-school (positive behaviour support). Ook bieden we alle kinderen een rots-en-watertraining aan en krijgen de kinderen eens in de twee weken een dramales. De komende jaren zullen we vanuit deze basis verder ontwikkelen op het gebied van de sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen. Een eerste stap is om een methode voor SEL (sociaale emotioneel leren) te implementeren die aanvullend is op de PBS aanpak. Ook zal de PBS aanpak zelf kritisch bekeken worden. Zo evalueren we bijvoorbeeld de inzet en het effect van de nadenkplek met elkaar.

Een krachtige eigenschap van het Hannie Schafteam is dat we vaardig zijn in het afstemmen van ons leerkrachtgedrag op wat de leerling nodig heeft. Echter geldt voor enkele leerlingen dat gedrag hierdoor welliswaar minder zichtbaar wordt, maar niet perse verdwenen is. Het gedrag dat kinderen laten zien is sterk leerkrachtafhankelijk. Als we kinderen een stevige basis voor de toekomst willen geven is het goed om echt eerlijk naar de kinderen en naar onszelf te zijn. Soms komen we dan tot de conclusie dat er meer nodig is dan dat wij kunnen bieden om kinderen echt een stap verder te helpen in hun gedrag. In samenspraak met IB en de gedragsspecialist kan er dan beslist worden om een externe specialist de school in te halen, of, in een enkel geval, kinderen toe te vertrouwen aan de zorg van een van onze specialistische collegascholen.

5.5 Burgerschapsvorming

We leven in een wereld vol verschillende achtergronden, ideeën en opvattingen. In de komende jaren zal er een programma opgesteld worden waardoor er, naast de input vanuit de SEL methode, een structurele aanpak ontstaat rondom burgerschapsvorming. Alle kinderen komen hierdoor gedurende hun basisschool loopbaan in aanraking met verschillende (politieke) opvattingen, religies, seksuele- en genderidentiteiten en culturen. We leren de kinderen vanuit een open blik vol verwondering en interesse naar de wereld om zich heen te kijken.

5.6 Leren door te doen (bevorderen exploratiedrang)

Bij het visietraject dat we als team hebben doorlopen kwam duidelijk naar voren dat we geloven dat kinderen leren door te doen. De afgelopen jaren hebben we als team een traject gevolgd rondom procesgericht maakonderwijs. Deze aanpak richt zich op het opzetten van de creatieve 'laatjes' in het hoofd van kinderen. Dit zal de komende jaren verder ingebet worden in de organisatie.

De eerder genoemde behoefte om het thematisch werken uit te breiden is ook een uiting van leren door te doen. Maar er zijn daarnaast nog meer zaken waar we dit in terug willen laten komen. Zo zullen we het bewegend leren een vaste plek in ons onderwijs geven. Bewegen heeft immers een bewezen positief effect op het leren. Bovendien is het leuk!

Ook zullen we meer ruimte creëren voor wetenschap en techniek. Hiertoe is het plan om een lokaal in te richten als ontdeklab/werkplaats. Een plek waar 'ontdekken' centraal staat en kinderen uitgedaagd worden om hun verworven kennis om te zetten naar praktijk. (in juli 2027 nemen we afscheid van onze dubbele groep. Vanaf augustus van dat jaar hebben we een leeg lokaal die we voor dit doel willen gebruiken).

Tot slot gaan we met de kinderen op pad. Excursies in de natuur en culturele uitstapjes laten kinderen de wereld ervaren. Leren door het zelf te ondergaan in plaats van er alleen maar over te horen in de klas.

5.7 Digitale geletterdheid

ICT krijgt een steeds grotere rol in de wereld en ook in het onderwijs. We zien hier veel kansen en daarnaast ook enkele risico's. De kunst is om te zoeken naar een goede balans waardoor digitale middelen niet verworden tot een doel, maar een ondersteunend middel blijven. De ondersteunende rol zal voor alle bovenstaande ontwikkelingen een bijdrage kunnen leveren. Daarnaast is het van belang dat kinderen digitaal vaardig en mediawijs zijn. Dat is wèl een doel op zich. De komende jaren zullen we een schoolbrede visie op digitale geletterdheid vormen.

5.8 Pedagogisch adviseren

Wij geloven dat we onze kinderen goed kennen en dat we kinderen goed kunnen adviseren over welke richting passend is. (hoewel we eigenlijk graag zouden zien dat kinderen pas op latere leeftijd een keuze hoeven te maken over hun leerrichting)

Het proces van adviseren wordt meer een meer een proces van kind, ouder en school. Al in een vroeg stadium worden wensen en ideeën van zowel het kind zelf als van ouders besproken zodat helder is waar eventueel nog aan gewerkt kan worden. Het uiteindelijke advies is breed gedragen door alle partijen en is daarmee daadwerkelijk een advies en geen eenzijdige beslissing van school.

De doorstroomtoets geeft slechts een beperkt beeld van wie kinderen zijn en wat ze kunnen. Bovendien werkt de toets kansenongelijkheid in de hand doordat het enkel onderdelen toetst die je kan oefenen (als je daar geld voor hebt). Wij willen daar niet langer aan meedoen. Wanneer we de volle breedte van leerdoelen binnen de referentieniveaus aanbieden. Wanneer we het formatief handelen stevig hebben staan en we daardoor de ontwikkeling van kinderen inzichtelijk hebben gemaakt. Dán hebben we een sterkere onderbouwing voor een passend VO-advies dan de doorstroomtoets ooit kan bieden. De toets wordt dan in feite nutteloos en het is daarmee zinloos om deze nog langer af te nemen.

5.9 Samenwerking Opstoom

De Hannie Schaftschool deelt het gebouw met kinderopvangorganisatie OpStoom. De samenwerking kenmerkt zich door korte lijntjes en een goede afstemming. Collega's weten elkaar meer en meer te vinden en de doorgaande lijn op gebied van de PBS-aanpak wordt gewaarborgd. De komende jaren zullen we de samenwerking onderhouden en waar mogelijk versterken. Een van de belangrijkste aandachtspunten hierbij is dat we binnen het gebouw vanuit dezelfde pijlers werken opdat we dezelfde taal spreken. De gedetailleerde plannen zijn opgenomen in een samenwerkingsdocument.

6 Koppeling van de ontwikkelingen aan de ijkpunten

Het ijkpunt **‘de basis op orde’** zien we duidelijk terug bij de ontwikkelingen zoals beschreven in hoofdstuk 5.1. Het implementeren van het formatief werken waarbij aandacht is voor de volle breedte van de referentieniveaus voor taal en rekenen zal bijdragen aan een brede basis voor alle kinderen. Ook het beter afstemmen van de lesstof op de verschillende heldengroepen (H 5.2) zal bijdragen aan een passend aanbod voor iedereen. Overkoepelend zal er gewerkt worden met een portfolio. Dit zorgt voor inzicht in het leren en helpt bij keuzes rondom vervolgstappen en bij de advisering naar het VO toe (H 5.8). Een duidelijke visie op digitale geletterdheid (H 5.7) met een bijpassende structuur is ondersteunend bij al deze zaken. Tot slot behoort ook de implementatie van een nieuwe methode voor sociaal emotioneel leren (H 5.4) tot de basis.

‘Goed onderwijs voor álle kinderen’ past prachtig bij onze pijler ‘oog voor elkaar’. Dat begint uiteraard bij het basisaanbod (H 5.1) en bij een juiste afstemming op leertempo en instructiebehoefte zoals beschreven in hoofdstuk 5.2. Het voornemen om praktische stages te bewerkstelligen, het finetunen en inbedden van de ‘RT leren leren’ en de zoektocht naar een passende organisatievorm zorgen voor (het mogelijk maken van) een breed aanbod. Ook de ontwikkelingen op gebied van het sociaal emotioneel leren (H 5.4) zijn helpend op dit stuk. Hierbij zullen we eerlijk moeten kijken naar wat we zelf kunnen én naar waar we hulp bij nodig hebben vanuit collega’s uit het specialistisch onderwijs.

Als we kijken naar **‘kansengelijkheid’** zien we dat wij vooral aan knoppen draaien waarmee we de overgang naar het VO zo goed mogelijk laten verlopen. Het pedagogisch adviseren zoals in hoofdstuk 5.8 beschreven staat is hier belangrijk bij. Kansrijk adviseren voor alle kinderen, ongeacht afkomst, of achtergrond. Uiteraard is het hierbij essentieel dat we de kinderen goed kennen en in beeld hebben. Alle ontwikkelingen die bijdragen aan ‘de basis op orde’ en ‘goed onderwijs voor álle kinderen’ zijn dan ook een voorwaardelijke bijdrage voor dit ijkpunt. In hoofdstuk 5.5 wordt de ontwikkeling rondom burgerschapsvorming beschreven. Ook dit zal een bijdrage aan kansengelijkheid geven. Kennis van verschillen en overeenkomsten draagt immers bij aan een respectvolle houding ten overstaan van mensen die anders zijn dan jij. En respect draagt bij aan een open, kansrijke benadering van de ander.

Wanneer we het over **‘educatief partnerschap’** hebben, gaat het in eerste instantie om de samenwerking met ouders. Met name de ontwikkeling rondom het pedagogisch adviseren (H5.8) zal de rol van ouders groter maken. De ontwikkeling van kinderen is een gezamenlijk gedragen verantwoordelijkheid.

Ook de versterking van de samenwerking met kinderopvang OpStoom (H5.9) valt onder dit ijkpunt. We dragen immers de verantwoordelijkheid over dezelfde kinderen. We zorgen voor korte lijntje en een duidelijke doorgaande lijn.

In hoofdstuk 5.3 en hoofdstuk 5.6 wordt respectievelijk gesproken over het ‘thematisch werken’ en ‘leren door te doen’, beide zaken die ook zeker bijdragen aan ijkpunten als ‘de basis op orde’ en ‘goed onderwijs voor álle kinderen’. Toch noemen we ze hier apart omdat er ook een ander ijkpunt uit te deduceren valt. Beide ontwikkelingen dragen immers in zich dat we kinderen de kans willen geven om vanuit een betekenisvolle context en van uit een actieve ervaring tot leren te komen. In die zin is **‘betekenisvol leren’** een mooi ijkpunt van de Hannie Schaftschool zelf.

7 Spaarnesant geeft richting en ruimte aan de scholen

7.1 Het schoolplan: de basis voor het schoolbeleid

In de beleidscyclus van de school is het schoolplan het belangrijkste document: het plan vormt de basis voor de richting en ontwikkeling van de school. Daarnaast is het schoolplan het overkoepelende document boven alle andere documenten, zoals schoolgids, onderwijsprofiel, protocollen, jaarplannen enz. In het [Kompas 2022-2025](#) hebben we besloten te gaan werken vanuit de pedagogische opdracht. In de nieuwe schoolplanperiode (2024-2027) gaan de scholen dat ook doen. In deze inleiding geven we kort aan wat dat betekent voor het schoolplan.

Missie

Spaarnesant is een open onderwijsinstelling die staat voor optimale ontplooiing van al haar leerlingen. De scholen van Spaarnesant bieden de leerlingen een passend onderwijsaanbod en vinden het belangrijk dat zij gelukkig zijn op school. Leerlingen van Spaarnesant zetten goed voorbereid en met zelfkennis en zelfvertrouwen hun volgende stap in het onderwijs en in de maatschappij.

7.2 Flexibel werken aan de bedoeling van het onderwijs in een veranderende omgeving

Als de afgelopen periode (met onder andere het groeiende lerarentekort en de Coronacrisis) ons iets heeft geleerd dan is het wel dat de omstandigheden waarin we in het onderwijs werken soms onvoorspelbaar zijn. Dat vraagt om een ander houvast dan een vierjarig plan, waarin er min of meer vanuit wordt gegaan dat de omstandigheden niet ingrijpend veranderen. Dat houvast is van belang om steeds de goede keuzes te blijven maken en de goede prioriteiten te stellen, ook als er zich onverwachte ontwikkelingen voordoen. De missie van Spaarnesant, de onderwijsvisie van het bestuur en de school vormen het kader waarbinnen de school haar *pedagogische opdracht* formuleert. De pedagogische opdracht is het hart van het schoolplan en die pedagogische opdracht geeft de school richting in de keuzes die de school steeds maakt en moet maken.

7.3 Strategische ijkpunten als vertrekpunten voor plaatsbepaling en beleid

De scholen van Spaarnesant werken gezamenlijk aan de strategische ijkpunten van Spaarnesant uit het Kompas 2022-2025. Daarnaast kiest iedere school aanvullende ijkpunten op basis van hun pedagogische opdracht. Ijkpunten zijn belangrijk om te bepalen waar de school staat (plaatsbepaling) en welke keuzes daaruit volgen. De ijkpunten vormen de basis voor de jaarplancyclus van de scholen, zodat steeds duidelijk is waar de school aan werkt in het licht van de pedagogische opdracht. De ijkpunten geven structuur aan het jaarplan van de scholen, zodat in een doorlopende beleidscyclus van plaatsbepaling, beleidskeuzes (doelen en resultaten), evaluatie en nieuwe plaatsbepaling steeds zichtbaar is waar de school staat en waar de school aan werkt. De strategische ijkpunten van Spaarnesant gelden voor alle scholen, terwijl de plaatsbepaling en beleidskeuzes per school kunnen verschillen.

De strategische ijkpunten die de school toevoegt volgen uit de pedagogische opdracht van de school en zijn specifiek voor de keuzes die iedere school maakt. Dat geeft de scholen nog meer ruimte voor de eigen context en de eigen ontwikkeling.

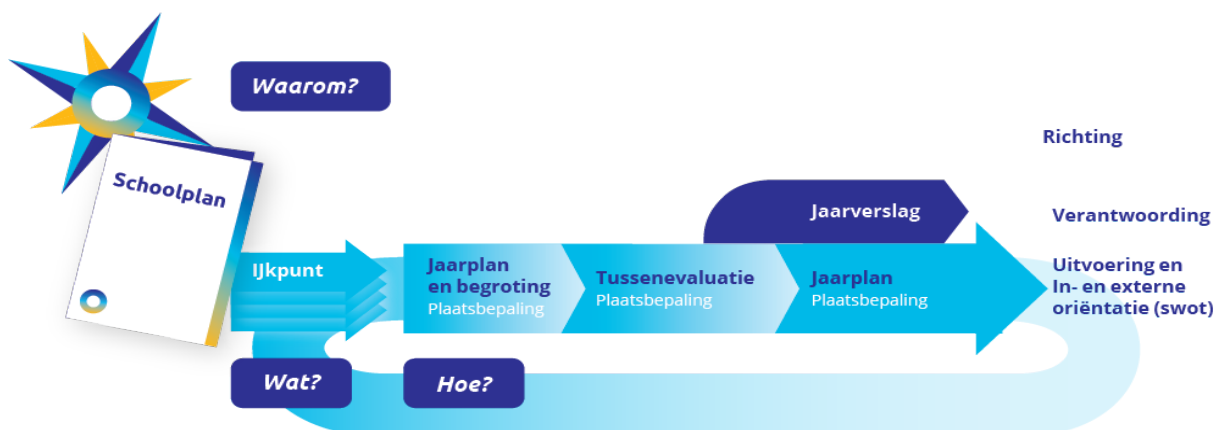
7.4 De positie van het schoolplan in het cyclische beleidsproces

Flexibel werken vraagt naast een heldere richting (de pedagogische opdracht) om een doorlopende wisselwerking tussen het waarom, de plaatsbepaling (in- en extern), de beoogde resultaten en de gerealiseerde resultaten. Voor de interne plaatsbepaling kan gebruik worden gemaakt van de zelfevaluatie en de audit, tevredenheidsonderzoeken etc. In het onderstaande plaatje is de samenhang weergegeven: in **lichtblauwe tekst** wat met de **richting** te maken heeft (**kompas en schoolplan**), in **gele tekst** de **activiteiten en beoogde resultaten** (onderdeel van jaarplan), in **zwart** de **plaatsbepaling** en in **blauw** de **verantwoording**.

7.5 Samengevat: inhoud schoolplan en jaarplan

Schoolplan	Jaarplan, plaatsbepaling en jaarverslag
De pedagogische opdracht van de school (schoolvisie op onderwijs)	Plaatsbepaling (swot): kansen en bedreigingen (extern), sterktes en zwaktes (intern)
De strategische ijkpunten van Spaarnesant:	Per ijkpunt: plannen, activiteiten, inzet van middelen en beoogd resultaat.
- De basis op orde - Kansengelijkheid - Goed onderwijs voor alle kinderen - Educatief partnerschap	Tussenevaluatie: Bereikte resultaten en nieuwe plaatsbepaling Volgend jaarplan
Aanvullende strategische ijkpunten van de school	

7.6 Beleidscyclus incrementeel/cyclisch werken op schoolniveau

8 Belangrijke documenten

Titel	Inhoud op hoofdlijn	Status	Evaluatie	Vernieuwen
Werkverdelingsplan	Streefformatie Taken Taakverdeling	CAO	jaarlijks	jaarlijks
Handboek audits	Beschrijving kwaliteitszorg Spaarnesant	intern	jaarlijks	vierjaarlijks
Zelfevaluatie a.d.h.v. referentiemodel	Zelfevaluatie van de school	intern	jaarlijks	tweejaarlijks
Veiligheidsplan	Beschrijving veiligheidsbeleid Spaarnesant	intern	jaarlijks	jaarlijks
Schoolondersteunings- Profiel (SOP)	Beschrijving van plus-, basis- en breedteaanbod	intern	jaarlijks	vierjaarlijks
Zorgplan (Evt. als onderdeel van SOP)	Beschrijving van het zorgbeleid	intern	jaarlijks	jaarlijks
Jaarplan	Overzicht van de jaarambities en beschrijving van de organisatie en middelen	intern	jaarlijks	jaarlijks
Schoolgids	Belangrijke en praktische informatie over de school voor ouders	extern	jaarlijks	jaarlijks
Formatieplan	Overzicht van de in te zetten formatie	intern	jaarlijks	jaarlijks
Begroting	Financieel beleid	intern	jaarlijks	jaarlijks
Arbobeleid (Als onderdeel van veiligheidsplan)	Beleid gericht op optimalisering arbeidsomstandigheden	intern	tweejaarlijks	tweejaarlijks
Klachtenregeling	Beschrijving van de klachtenregeling op school	intern	jaarlijks	jaarlijks
Kwaliteitsmeter	Tevredenheidsenquêtes leerlingen ouders en medewerkers	intern	tweejaarlijks	tweejaarlijks
Spaarnesant kompas	Beschrijving van de ambities van Spaarnesant	intern	vierjaarlijks	vierjaarlijks
Onderwijsresultaten (Evt. als onderdeel van SOP)	Overzicht van de behaalde resultaten op schoolniveau	intern	jaarlijks	jaarlijks